

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे - २०२२

तृतीय वर्ष

सत्र - ६

विषय:- विविध अर्थव्यवस्था (EDSE - 603)

दिनांक : ३०/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते. दु. १२.३०

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
- ३) आवश्यक तेथे पेन्सिलने आकृती काढा.
- ४) उत्तरे लिहिताना संबंधित प्रश्न क्रमांक उत्तरपुस्तिकेत नमूद करणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही चार) (४०)
१. सरंजामशाही अर्थव्यवस्थेच्या न्हासाची कारणे स्पष्ट करा
  २. 'पुनर्रचने'बाबत गोर्बाचेव्ह यांचे विचार सांगा
  ३. नवीन आर्थिक धोरणातील प्रमुख मुद्दे स्पष्ट करा
  ४. समाजवादी अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये व कार्यपद्धती स्पष्ट करा
  ५. भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये गुण-दोष स्पष्ट करा
  ६. मिश्र अर्थव्यवस्थेतेत सार्वजनिक आणि खाजगी क्षेत्राची कार्ये स्पष्ट करा
- प्र.२. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) (१०)
१. अर्थव्यवस्थांमधील साम्य-भेद स्पष्ट करा
  २. कल्याणकारी राज्याची उद्दिष्टे परिणाम व समस्या स्पष्ट करा
  ३. सोविएट युनियन आणि पूर्व युरोप मधील समाजवादाच्या पराभवाची कारणमीमांसा करा
  ४. मार्क्सचा मूल्य सिद्धांत स्पष्ट करा
- प्र. ३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
१. निर्हस्तक्षेप
  २. भांडवलशाही
  ३. आर्थिक नियोजन
  ४. साम्यवाद

Translation in English
Sub: Economic Systems (EDSE-603)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
  - 4) Draw the diagram with pencil wherever necessary.
  - 5) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in brief. (Any Four) (40)

- 1 Explain the causes for the decline of the feudal economy
2. Explain Gorbachev's thoughts on 'reconstruction'
3. Explain the key points of the new economic policy
4. Explain the features and functioning of socialist economy
5. Explain the merits and demerits of capitalist economy
6. Explain the functions of public and private sectors in a mixed economy

Q.2. Answer the following questions in short. (Any Two) (10)

- 1 Explain the similarities and differences between the economies.
2. Explain the Objectives, consequences and problems of Welfare State.
3. Explain the reasons for defeat of socialism in the Soviet Union and Eastern Europe.
4. Explain Marx's theory of value

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1 Laissez-faire
  2. Capitalism
  3. Financial planning
  4. Communism
-